

Vijftien stromingen in de

AMC COLLECTIE

Nederlandse schilderkunst na 1945

uit de collectie van het

Academisch Medisch Centrum

gestileerd en deformeert hij zijn figuren onder invloed van de neoclassicistische werken van Pablo Picasso en Massimo Campigli. Hij verhoogt onder invloed van primitieve culturen en van de Cobra-schilderkunst, de expressiviteit van zijn coloriet, ook gaat hij geometrische decoratieve elementen gebruiken. De vormen zijn als papiersnippers willekeurig op een felgekleurde egale ondergrond geplaatst. Ittmann wordt in zijn schilderkunst pas echt abstract als hij in 1951 toetreedt tot de Amsterdamse kunstenaarsvereniging Creatie, waar hij met Wim Crouwel, Herman van der Heide, Juul Neumann en Wim Strijbosch een tekengroepje vormt. Toen Creatie, vooral op initiatief van Ittmann in 1955 overging in de Liga Nieuw Beelden was zijn werk totaal abstract geworden. Een experiment van kleur, vorm, lijn en ritme in een expressieve stijl, zoals ook in het werk van Creatie-lid Piet Ouborg opvallend was. Ittmann is actief bij het beleid van de Liga betrokken geweest en werkte samen met architecten en beeldhouwers. In de jaren zestig is zijn meer expressieve schildertrant het gevolg van de invloed van de Amerikaanse action painting en Jackson Pollock. Tenslotte is Ittmann rond 1970, kort voor zijn overlijden, teruggekeerd tot de figuratie.

- [12] Wim Strijbosch (1928-1968) volgde van 1947 tot 1949 de opleiding grafische vormgeving aan het Instituut voor Kunstnijverheidsonderwijs te Amsterdam. Als schilder was hij autodidact. Op voordracht van zijn vrienden Kolthoff, Wagemaker en Rooskens werd hij in 1951 opgenomen in de kunstenaarsvereniging Creatie. In het begin van de jaren vijftig hebben zijn abstracte composities nog een min of meer geometrische ordening. De beperking wordt vooral bepaald door de warme expressiviteit van de niet exact bepaalde en uit de hand geschilderde vormen. Er is een lyrische expressie aanwezig. Vanaf 1954 worden de werken nog vrijer en hebben een schilderachtige ondergrond waarop een abstracte tekening is aangebracht terwijl aan de totaliteit in toenemende mate een emotionele betekenis wordt toegekend. Die emotionaliteit is ook terug te vinden in het werk in de zin van een open staan voor invloeden, de beroering voor het andere in het werk van andere schilders. Het is niet moeilijk in het werk van Strijbosch de Ecole de Paris te herkennen of de invloeden van Cobra alsmede overeenkomsten met

medeleden van Creatie zoals Nanninga. Het is tegelijkertijd niet moeilijk een eigen expressie te herkennen, meer gespannen en harder, waarbij vorm en kleur als ruimte bepalende factoren direct opvallen door krachtige aanwezigheid. Strijbosch is nauw betrokken geweest bij de oprichting van Liga Nieuw Beelden waarin hij van 1955 tot 1964 een bestuursfunctie had. Hij was geïnteresseerd in het begrip vormen voor architectonische ruimten wat bleek uit zijn deelname aan de tentoonstelling Kleur in 1958, het te zamen met Wim Crouwel ontwerpen van paviljoens voor de E-55 in Rotterdam (1955) en de tentoonstelling Hart van Brabant te Tilburg, en het maken van theaterdecors.

- [13-16] De groep Vrij Beelden met abstract-expressionistisch werkende kunstenaars zoals Willy Boers, Dirk ten Hoedt, Wim Kersten en Piet Stenneberg wordt besproken in
- [17,18] Hoofdstuk 5 Cobra. Naar abstract-expressionistisch werk van Jaap Wagemaker wordt gerefereerd in Hoofdstuk 6
- [19-24] Materiekunst. Individuele kunstenaars zijn onder andere Chris de Bueger, Peter van Drumpt, Otto Hetterscheid, Sam Middleton, Theo Niermeyer en Raymond Perridon. Hetzelfde Amsterdam van de Rijksacademie en het Stedelijk Museum van Sandberg werd een toevluchtsoord voor enkele jonge Limburgse kunstenaars van dezelfde generatie als de kunstenaars van Cobra. Maar in tegenstelling tot Cobra hebben zij zich nooit als groep gemanifesteerd. De Limburgers ontvluchtten het Limburgse expressionisme van de school van Charles Eyck om in Amsterdam een nieuwe eigen richting te zoeken. Na het vertrek uit Amsterdam van de Cobra-kunstenaars Appel en Corneille zouden daar vooral de Limburgers Pieter Defesche, Jef Diederens en Ger Lataster een leidende rol gaan vervullen.
- [25] Als leeftijdgenoot van Karel Appel nam Pieter Defesche (1921) les aan de Rijksacademie bij Heinrich Campendonk. Campendonk streefde naar eenheid van de dingen, het verstrengelen van lijnen, kleurakkoorden en monumentaliteit. In de schetsmatig opgezette landschappen van Defesche zijn deze aspecten later ook herkenbaar. Geen typische Limburgse heuvels maar een compact monumentaal beeld van lucht, licht, aarde en een enkel teken van leven.

[12] Wim Strijbosch, l'Oiseau de la tristesse, 1955, olieverf op linnen, 50 × 70 cm